

§ 93 Kairosdokumentet och Israel-Palestinafrågan, beslut

Från måndagens och tisdagens överläggningar med anledning av Ekumenikuskottets betänkande Eu 2012:2 Kairosdokumentet och Israel-Palestinafrågan förelåg följande förslag (§§ 37, 49 och 51):

- ♦ bifall till utskottets förslag
- ♦ avslag på motion 2012:51 av Anders Nihlgård
- ♦ bifall till motion 2012:49 punkt 1 av Daniel Tisell m.fl.
- ♦ bifall till motion 2012:49 punkt 2 av Daniel Tisell m.fl.
- ♦ bifall till reservation av Margit Borgström som innebär avslag på Eu 2012:2 punkterna 3, 4, 5 och 7
- ♦ bifall till av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar:
  1. att uppdra till kyrkostyrelsen att fortsätta att aktivt verka för en fredlig och rättvis lösning på konflikten Israel-Palestina
  2. att uppdra till kyrkostyrelsen att uttala att Svenska kyrkan kräver ett slut på den israeliska ockupationen och att en palestinsk stat etableras sida vid sida med staten Israel i enlighet med FN-resolutioner utifrån förhandlingar mellan parterna. Svenska kyrkan stöder fullt ut Israel som en suverän stat inom internationellt erkända gränser liksom vi fullt ut stöder en suverän palestinsk stat i Gaza, på Västbanken, inklusive Östra Jerusalem. Det innebär en tvåstatslösning baserad på 1967 års gränser.
  3. att uppdra till kyrkostyrelsen att uttala att Svenska kyrkan kräver ett slut på både palestinskt och israeliskt våld mot civila och att mänskliga rättigheter och internationell lag efterlevs av båda sidorna i konflikten.
  4. att uppdra till kyrkostyrelsen att uppmana den svenska regeringen att stödja palestinernas önskan att beviljas utökat observatörskap i FN i avvaktan på att Palestina kan bli en erkänd stat som upptas som fullvärdig medlem i FN. Ett sådant observatörskap innebär tillträde till FN-apparaten inklusive internationella domstolar.
  5. att uppdra till kyrkostyrelsen att uppmana den svenska regeringen att skyndsamt verka för en korrekt ursprungsmärkning av varor från israeliska bosättningar i de av Israel ockuperade områdena så att konsumenter kan undvika att stödja dessa bosättningar eftersom EU:s generösa handelsavtal med Israel inte kan omfatta varor från de olagligt ockuperade områdena.
- ♦ bifall till av biskop Ragnar Persenius under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar att bifalla de av Birgit Friggebo under överläggningen framlagda förslagen punkterna 1-3.

Utskottet punkt 1

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:49 punkt 1 av Daniel Tisell,

dels om bifall till motion 2012:49 punkt 1,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Daniel Tisells begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Daniel Tisells begäran företogs rösträkning varvid 172 ledamöter röstade för utskottets förslag, 46 för motion 2012:49 punkt 1 och 18 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:49 punkt 1 av Daniel Tisell.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Inga Alm, Ulla Rickardsson, och Staffan Holmgren.

Utskottet punkt 2

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:49 punkt 2 av Daniel Tisell,

dels om bifall till motion 2012:49 punkt 2,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Daniel Tisells begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:49 punkt 2 av Daniel Tisell.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Inga Alm, Staffan Holmgren och Ola Isacson.

Utskottet punkt 3

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att bifalla motion 2012:49 punkt 3 av Daniel Tisell,

dels om avslag på motion 2012:49 punkt 3,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag om bifall till motion 2012:49 punkt 3 av Daniel Tisell.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Annette Lundquist Larsson, Helena Nordvall, Olle Reichenberg, Jan Olov Sundström, Gunnar Bredin, Suzanne Fredborg, Staffan Holmgren, Leif Nordlander, Fredrik Sidenvall och Micael Dahlberg.

Utskottet punkt 4

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag om bifall till motion 2012:51 av Anders Nihlgård,

dels om avslag på motion 2012:51,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Fredrik Sidenvalls begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Fredrik Sidenvalls begäran företogs rösträkning varvid 148 ledamöter röstade för utskottets förslag, 60 för avslag på motionen och 29 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag om bifall till motion 2012:51 av Anders Nihlgård om Israel-Palestinafrågan.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Bengt Kjellgren, Helena Klahr Fast, Ann-Britt Åsebol, Cecilia Brinck, Annette Lundquist Larsson, Helena Nordvall, Olle Reichenberg, Jan Olov Sundström, Gunnar Bredin, Suzanne Fredborg, Staffan Holmgren, Leif Nordlander, Fredrik Sidenvall och Micael Dahlberg.

Utskottet punkt 5

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag om bifall till motion 2012:55 punkt 1 av Inga Alm,

dels om avslag på motion 2012:55 punkt 1,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Staffan Holmgrens begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

På Key Lundegårds begäran företogs rösträkning varvid 147 ledamöter röstade för utskottets förslag, 54 för avslag på motionen och 36 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag om bifall till motion 2012:55 punkt 1 av Inga Alm.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Cecilia Brinck, Bengt Kjellgren, Annette Lundquist Larsson, Helena Nordvall, Olle Reichenberg, Jan Olov Sundström, Gunnar Bredin, Suzanne Fredborg, Staffan Holmgren, Leif Nordlander, Fredrik Sidenvall och Micael Dahlberg.

Utskottet punkt 6

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:55 punkt 2 av Inga Alm,

dels om bifall till motion 2012:55 punkt 2,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:55 punkt 2 av Inga Alm.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Staffan Holmgren.

Utskottet punkt 7

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att uppmana den svenska regeringen att verka för att Palestina upptas som fullvärdig medlemsstat i FN,

dels om bifall till (del av) reservation av Margit Borgström,

dels om bifall till av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 4,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

Staffan Holmgrens begärde omröstning. För att fastställa motförslag till utskottets förslag i huvudomröstningen ställdes förslag

dels om bifall till (del av) reservation av Margit Borgström,

dels om bifall till av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 4,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 4 med övervägande ja besvarat.

På Staffan Holmgrens begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 4.

På Staffan Holmgrens begäran företogs rösträkning varvid 69 ledamöter röstade för av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 4, 64 för reservation av Margit Borgström och 103 ledamöter avstod från att rösta.

Vid huvudomröstningen ställdes förslag

dels om bifall till utskottets förslag punkt 7,

dels om bifall till av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 4,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Margit Borgströms begäran företogs rösträkning varvid 132 ledamöter röstade för utskottets förslag, 53 för av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 4 och 49 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att uppmana den svenska regeringen att verka för att Palestina upptas som fullvärdig medlemsstat i FN.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Cecilia Brinck, Bengt Kjellgren, Annette Lundquist Larsson, Helena Nordvall, Olle Reichenberg, Jan Olov Sundström, Gunnar Bredin, Suzanne Fredborg, Staffan Holmgren, Leif Nordlander, Fredrik Sidenvall och Micael Dahlberg.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Lennart Sacrédeus i en skriftlig reservation.

Svenska kyrkan har ett oeftergivligt krav och uppdrag att se lidandet på båda sidor i denna tragiska konflikt och agera på ett sådant sätt att man blir lyssnad till på såväl judiskt/israeliskt som palestinskt håll. Beslutet avspeglar ej samma empati för det judiska folkets utsatthet som för palestiniernas.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Gustaf Bengtsson i en skriftlig reservation.

Jag reserverar mig mot besluten i punkterna 1, 2, 4, 5 och 7. Jag anser att vi i kyrkomötet inte är redo att besvara ropet från våra kristna bröder och systrar i Kairosdokumentet om vi inte själva läst och begrundat detta. Jag anser därför att motion 2012:49 borde bifallas i dess helhet. Att ta politisk ställning på det sätt som motionerna 2012:51 och 2012:55 samt utskottets tilläggsyrkande (punkt 7) föreslår, anser jag vara olämpligt. Vi ska solidariskt ställa oss på våra lidande syskon i trons sida men detta måste ta sig andra vägar än att förneka israelerna deras rätt att beskydda sig mot terrorism.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Karl-Gunnar Svensson, Margit Borgström, Gunnar Pettersson, Marianne Kronbäck, Gunvor Thorstensson, Lilian Nilsson och Bertil Olsson i en skriftlig reservation.

Vi reserverar oss mot utskottets beslut i punkterna 3, 4, 5 och 7.

Svenska kyrkans kyrkomöte har varken uppdrag eller kompetens att utöva utrikespolitik. Ekumenikutskottets betänkande uppfattar vi som tendentiöst till förmån för en sida i den komplicerade konflikten mellan staten Israel och palestinierna, deras myndigheter och olika ledare på Västbanken, i Gaza och i Östra Jerusalem.

Som kristna är vi kallade att både stödja medkristna i Mellanöstern och att värna det judiska folket och det hoppfulla tecken det innebär att de i vår tid har kunnat återvända till det förlovade landet.

Därför reserverar vi oss också mot förslaget att uppdrag ska ges till kyrkostyrelsen att ställa krav på ett slut på den israeliska ockupationen av Västbanken, Östra Jerusalem och Gaza.

Vi reserverar oss vidare mot att församlingarna ska rekommenderas att följa uppmaningarna i Kairos Palestina-dokumentet. Slutligen reserverar vi oss mot att kyrkostyrelsen ska göra en skrivelse till regeringen i dessa frågor.

Av biskop Ragnar Persenius under överläggningen framlagt förslag

Förslag ställdes

dels om bifall till av biskop Ragnar Persenius under överläggningen framlagt förslag,

dels om avslag på av biskop Ragnar Persenius under överläggningen framlagt förslag,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till av biskop Ragnar Persenius under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla av biskop Ragnar Persenius under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar att bifalla de av Birgit Friggebo under överläggningen framlagda förslagen punkterna 1–3.

1. att uppdra till kyrkostyrelsen att fortsätta att aktivt verka för en fredlig och rättvis lösning på konflikten Israel-Palestina
2. att uppdra till kyrkostyrelsen att uttala att Svenska kyrkan kräver ett slut på den israeliska ockupationen och att en palestinsk stat etableras sida vid sida med staten Israel i enlighet med FN-resolutioner utifrån förhandlingar mellan parterna. Svenska kyrkan stöder fullt ut Israel som en suverän stat inom internationellt erkända gränser liksom vi fullt ut stöder en suverän palestinsk stat i Gaza, på Västbanken, inklusive Östra Jerusalem. Det innebär en tvåstatslösning baserad på 1967 års gränser.
3. att uppdra till kyrkostyrelsen att uttala att Svenska kyrkan kräver ett slut på både palestinskt och israeliskt våld mot civila och att mänskliga rättigheter och internationell lag efterlevs av båda sidorna i konflikten.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Bengt Kjellgren, Staffan Holmgren och Cecilia Brinck.

Av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 5

Förslag ställdes

dels om bifall till av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 5,

dels om avslag på av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 5,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om avslag på av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

På Anders Nihlgårds begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för avslag på av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att avslå av Birgit Friggebo under överläggningen framlagt förslag punkt 5.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Jan Olov Sundström och Ylva Wahlström.

Mot kyrkomötets beslut Eu 2012:2 *reserverade* sig Maja Bengtsson, Christina Blomqvist, Elisabeth Holmblad, Kjell Petersson, Anders Roos och Marcus Bernhardsson.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Dan Sarkar i en skriftlig reservation.

Jag reserverar mig mot beslutet i Eu 2012:2 Kairosdokumentet och Israel-Palestinafrågan eftersom jag menar att kyrkomötet felaktigt använts i partipolitiska syften för att driva svensk utrikespolitik.

Kyrkan har en profetisk kallelse även i dagsaktuella politiska frågor, men den kallelsen ska inte utövas genom att politiska partier kidnappar kyrkomötet, utan genom att kristna verkar i politiken. Den dag kristna förhindras verka partipolitiskt kommer saken i ett annat läge, och då blir kyrkomötet en viktig arena för politiska yttringar.

Eftersom jag har större tilltro till det demokratiska samhället än dem som nu drivit igenom det aktuella beslutet, väljer jag att reservera mig mot beslutet och istället verka för en rätt hantering av frågan genom mina politiska förtroendevalda.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Håkan Sunnliden i en skriftlig reservation.

Jag reserverar mig mot att kyrkomötet bifaller motion 2012:51 och mot biskop Ragnar Persenius under förhandlingarna framlagda förslag, eftersom jag inte anser att kyrkomötet ska försöka sig på att bedriva utrikespolitik. Detta är att ge bränsle åt en brasa som redan brinner.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Bertil Murray i en skriftlig reservation.

Jag reserverar mig mot utskottets beslut i alla stycken utom vad gäller biskop Ragnar Persenius förslag.

Jag menar att denna fråga inte hör hemma på kyrkomötets bord och har där i de flesta omröstningar valt att lägga ned min röst.

Detta innebär inte ett ställningstagande i de olika sakfrågorna om vilka jag har en uppfattning baserad på såväl politiska, känslomässiga, kunskapsbaserade som andra skäl.

Det splittrade röstutfallet tydliggör bland annat de politiska skiljelinjer som finns i kyrkomötet. Denna mångfald ska hanteras av vår folkvalda riksdag.

Genom den mycket breda enighet som finns vad gäller biskop Ragnars förslag och med hänsyn till den ohyggliga smärta som konflikten orsakar i regionen, valde jag att ändå stödja detta förslag.